

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๕/๒๕๔๘
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๗/๒๕๕๔

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๔ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

ระหว่าง { นายชัยยะ สนวนตะโก ผู้ฟ้องคดี
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๑
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๒
กระทรวงการคลัง ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ
โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา
ในคดีหมายเลขดำที่ ๓๖๘๘/๒๕๔๔ หมายเลขแดงที่ ๑๕๖๐/๒๕๔๗ ของศาลปกครองชั้นต้น
(ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่า ขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระดับ ๒ ฝ่ายรักษาความปลอดภัย กองสถานที่ ในสังกัดของ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒

/เวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกา...

เวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกา ถึงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๒ เวลา ๐๐.๓๐ นาฬิกา โดยเป็นการปฏิบัติหน้าที่ต่อจากนายธนิต จันทร์อินทร์ ซึ่งได้มอบกุญแจประตูอาคารรัฐสภา ๓ ชั้นที่ ๑ และสมุดบันทึกเวรให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการส่งเวรยาม ผู้ฟ้องคดีได้อ่านบันทึกในสมุดบันทึกเวรพบข้อความโดยสรุปว่า “มีเจ้าหน้าที่อยู่ในศูนย์วิทยุ ๔ คน” ผู้ฟ้องคดีจึงได้ออกไปนอกอาคารและมองไปที่ชั้น ๗ ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์วิทยุ ปรากฏว่ามีแสงไฟฟ้าอยู่ ผู้ฟ้องคดีจึงเดินขึ้นบันไดไปยังชั้น ๗ และพบว่าประตูห้องปิดใส่กุญแจ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ปีนซุ้รับแขกขึ้นไปแล้วมองผ่านช่องแสงเหนือประตูเห็นลิบเอก เสน่ห์ เดชแพ นายพนมพันธ์ จันทร์สมบูรณ์ และนายชูชาติ อารีศรีศรีสำอางค์ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระดับ ๔ ซึ่งพกอาวุธปืนชนิดลูกไม่ ๑ กระบอกไว้ที่เอวนั่งดื่มสุราอยู่ที่พื้นห้อง ทั้งสามมีอาการมึนเมา นอกจากนั้นยังมีผู้หญิงอายุประมาณสามสิบปีและบุตรชายของนายชูชาติซึ่งมีอายุประมาณสี่ปีอีกคนหนึ่งอยู่ในห้องศูนย์วิทยุด้วย ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิเข้าไปในห้องศูนย์วิทยุเพราะเป็นเขตหวงห้ามเป็นการเฉพาะ จึงดูแลได้แต่ภายนอกห้องดังกล่าวเท่านั้น โดยได้ตรวจดูบริเวณหน้าห้องและพบว่าไม่มีขวดสุราและขวดโซดาที่ดื่มหมดแล้วอยู่หน้าห้อง ต่อมาเวลาประมาณ ๒๓ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดีได้เดินตรวจสถานที่และพบว่านายพนมพันธ์และผู้หญิงที่อยู่ในห้องศูนย์วิทยุได้เดินออกจากประตูชั้นล่างสุดของอาคารรัฐสภา ๓ และเวลาประมาณ ๐๐.๒๐ นาฬิกาของวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๒ ในขณะที่ผู้ฟ้องคดียืนยามรักษาการณ์อยู่ที่จุด ๖ ห่างเยื้องกับลิฟท์ประมาณ ๔ เมตร ลิบเอก เสน่ห์ นายชูชาติ และบุตรชายของนายชูชาติก็เดินออกจากลิฟท์และกำลังจะเดินออกประตูชั้นล่างสุดของอาคารรัฐสภา ๓ ผู้ฟ้องคดีเกรงว่านายชูชาติและลิบเอก เสน่ห์ที่มีอาการมึนเมาอาจลืมนำกุญแจประตูห้องศูนย์วิทยุซึ่งมีทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูงมากหรือลืมนำกุญแจปิดไฟและอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่าง ๆ ขึ้นได้ จึงเดินขึ้นบันไดไปที่ชั้น ๗ โดยไม่ได้สนทนากับบุคคลทั้งสาม ทั้งเห็นว่าอาจเกิดอันตรายแก่ตนเองได้เพราะนายชูชาติและลิบเอก เสน่ห์มีอาวุธปืนและอยู่ในอาการมึนเมา อีกทั้งนายชูชาติเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของรัฐบาล ระดับ ๔ ซึ่งเป็นระดับที่สูงกว่าผู้ฟ้องคดีและเป็นผู้ที่ชอบนำปืนออกมาคล้ายกับข่มขู่และมักก่อเหตุวิวาทกับผู้อื่นเสมอเมื่อมีอาการมึนเมา จึงไม่ได้ว่ากล่าวตักเตือนใด ๆ เมื่อผู้ฟ้องคดีขึ้นไปตรวจที่ห้องศูนย์วิทยุพบว่าประตูใส่กุญแจและปิดไฟฟ้าเรียบร้อยไม่มีสิ่งใดวางอยู่หน้าห้อง ผู้ฟ้องคดีจึงลงบันไดมาชั้นล่างแล้วปิดประตูออกไปยืนตรวจสอบเหตุการณ์อยู่หน้าอาคารซึ่งในขณะนั้นเวลาประมาณ ๐๐.๒๕ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดีเห็นนายชูชาติ

/ชীরถจักรยานยนต์...

ซึ่งรถจักรยานยนต์วิ่งย้อนศรวนรอบอาคารรัฐสภา ๑ กลับมาอาคารรัฐสภา ๓ สามารถรอบ โดยให้บุตรชายของนายชูชาตินั่งด้านหน้ารถจักรยานยนต์ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นสิบบอก เสน่ห์ ผู้ฟ้องคดีจึงกลับเข้าไปในอาคารรัฐสภา ๓ และตรวจดูความเรียบร้อยภายในอาคารชั้นล่าง อีกครั้งหนึ่ง ปรากฏว่าเหตุการณ์ปกติไม่มีกลิ่นควันหรือเหตุชวนสงสัยแต่ประการใด จนกระทั่งเวลาประมาณ ๐๐.๒๙ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดีจึงได้เดินออกจากอาคารรัฐสภา ๓ แล้วใส่ กุญแจประตูอาคารและได้นำลูกกุญแจและสมุดบันทึกเวรเดินไปด้านหลังกองรักษาการณ์ โดยผู้ฟ้องคดีได้บันทึกไว้ในสมุดบันทึกเวรคล้ายกับที่นายธนิตบันทึกไว้ก่อนว่า ที่ชั้น ๕ มีข้าราชการหนึ่งคนและบุคคลภายนอกหนึ่งคน และที่ชั้น ๗ ห้องศูนย์วิทยุมีคนอยู่สี่คน นั่งดื่มสุรากัน ผู้ฟ้องคดีพบนายธนิตผู้รับเวรต่อจากผู้ฟ้องคดีโดยจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วเวลา ๐๐.๓๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๔.๓๐ นาฬิกา กำลังนอนหลับอยู่ด้านหลังกองรักษาการณ์ ผู้ฟ้องคดี จึงได้ปลุกนายธนิตให้ตื่นขึ้น นายธนิตบอกผู้ฟ้องคดีว่า “ให้นำลูกกุญแจไปแขวนในตู้เก็บ ลูกกุญแจและสมุดบันทึกเวรให้วางบนโต๊ะผู้ช่วยหัวหน้าเวร” และผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติตาม ซึ่งการ ปฏิบัติเช่นนี้ได้ถือปฏิบัติกันเป็นประจำ เว้นแต่ผู้รับเวรจะมารับที่อาคารตามเวลาและผู้ออกเวร จะส่งมอบลูกกุญแจและสมุดบันทึกเวรให้ที่อาคารนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีออกเวรโดยได้ส่งมอบเวร ให้นายธนิตแล้วก็ได้เปลี่ยนเครื่องแต่งกายเป็นชุดครึ่งท่อนและนอนหลับอยู่บริเวณหลัง พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ จนกระทั่งเวลาประมาณ ๑.๑๕ นาฬิกา นายวินัย สารามมาก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระดับ ๔ ซึ่งเข้าเวรที่ กองรักษาการณ์ได้ตะโกนบอกผู้ฟ้องคดีว่าไฟไหม้ ผู้ฟ้องคดีจึงตื่นขึ้นและสอบถามได้ความว่า ไฟไหม้ที่อาคารรัฐสภา ๓ ผู้ฟ้องคดีได้วิ่งไปยังอาคารรัฐสภา ๓ พบว่าไฟกำลังลุกไหม้อยู่ที่ ชั้นล่างของอาคารรัฐสภา ๓ ห่างจากลิฟท์ประมาณสองเมตร ซึ่งบริเวณดังกล่าวไม่ใช่ที่วาง หนังสือ แต่กลับมีหนังสือวางอยู่จำนวนมากเพื่อรอส่งไปยังหน่วยงานภายนอก ต้นเพลิง เกิดขึ้นเป็นกองไฟเล็ก ๆ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถเข้าไปในอาคารได้ ในขณะนั้น นายประทีป พุกชาญคำ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระดับ ๓ กำลังลากสายยางมายังอาคาร แต่ปรากฏว่าสายยางยาวไม่ถึงอาคาร ผู้ฟ้องคดีจึงวิ่งไปยังประตูด้านหลังอาคารรัฐสภา ๑ เพื่อเอาถังน้ำมาตักน้ำไปดับเพลิง เมื่อรถบรรเทาสาธารณภัยจำนวนประมาณสองคันมาถึง แต่รถดังกล่าวไม่มีน้ำในถัง ผู้ฟ้องคดีจึงได้แจ้งให้ไปนำน้ำจากบ่อเลี้ยงปลาตลาดบึงมาดับเพลิง หลังจากนั้นรถบรรเทาสาธารณภัยจากสถานีตำรวจดับเพลิงสามเสนสองคันได้มาช่วย

/ดับเพลิง...

ดับเพลิงต่อจนเพลิงสงบลง ต่อมา พนักงานสอบสวนประจำสถานีตำรวจนครบาลดุสิต ได้เชิญผู้ฟ้องคดีไปสอบสวน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ให้การไปตามความจริงทุกประการ และต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยขึ้นสอบสวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของรัฐสภาที่เกี่ยวข้องทุกคน ปรากฏว่าคณะกรรมการดังกล่าวพิจารณา ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามคำสั่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๑๖๕๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๒ อุทธรณ์คำสั่ง ลงโทษดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา และคณะกรรมการข้าราชการ ฝ่ายรัฐสภาได้มีหนังสือ ที่ สผ ๐๐๑๔/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๓ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าว ประมาณเดือนมีนาคม ๒๕๔๓ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๕๓๐.๗/๗๐๒๔ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๔ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า เหตุเพลิงไหม้ที่เกิดขึ้นเป็นเหตุที่ยากแก่การคาดหมาย ประกอบกับข้อเท็จจริง ยังไม่แน่ชัดว่าสาเหตุของเพลิงไหม้เกิดจากการกระทำของบุคคลใด จึงเห็นว่าบุคคลทั้งสอง ไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายเต็มตามจำนวน ๘,๙๖๕,๒๕๘.๒๑ บาท โดยควรลดหย่อนให้รับผิดชอบ ในสามส่วนของจำนวนค่าเสียหายทั้งหมดเป็นเงินที่ต้องชดใช้จำนวน ๕,๙๗๖,๘๓๘.๘๐ บาท โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบร้อยละ ๓๕ ของยอดค่าเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน ๒,๐๙๑,๘๙๓.๕๘ บาท และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งที่ ๑๓๘๘/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๔ แจ้งให้ ผู้ฟ้องคดีชำระค่าเสียหายจำนวน ๒,๐๙๑,๘๙๓.๕๘ บาท ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าคุณฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่ วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งดังกล่าวในวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ แต่ไม่เห็นด้วย กับคำสั่งดังกล่าวจึงได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ ๑/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีพ้นหน้าที่เวรรักษาความปลอดภัยไปแล้วประมาณ ๔๕ นาที ก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้ และยังได้เข้าช่วยเหลือดดับเพลิง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ก่อเหตุหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ที่จะต้องรับผิดชอบในกรณีนี้ นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีความเห็นว่า “ข้อเท็จจริงยังไม่แน่ชัดว่า สาเหตุของเพลิงไหม้เกิดจากการกระทำของบุคคลใด” ผู้ฟ้องคดีจึงเห็นว่าไม่อาจสรุป ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ความเสียหายทางละเมิดได้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับ

ความเป็นธรรมและเกิดความเดือดร้อนเสียหายมาตั้งแต่ชั้นการสอบสวนทางวินัย การลงโทษทางวินัย การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยและการรายงานข้อมูลจากการสืบสวนสอบสวนต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพราะได้พิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีเข้าไปเกี่ยวข้องในฐานะผู้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือผู้ก่อเหตุอันไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงและตามกฎหมาย เพราะผู้ที่ไม่ได้กระทำความผิดจะได้รับโทษใด ๆ หาได้ไม่ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นความผิดโดยตรงของผู้ฟ้องคดี ดังนี้ เมื่อพิสูจน์ไม่ได้ว่าบุคคลใดเป็นผู้ก่อให้เกิดเพลิงไหม้ดังกล่าว อีกทั้งเหตุเพลิงไหม้ได้เกิดขึ้นภายหลังผู้ฟ้องคดีออกเวรไปแล้ว ๔๕ นาที และผู้ฟ้องคดีได้เข้าช่วยเหลือดับเพลิงแต่กลับถูกลงโทษทางวินัยและต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทน ซึ่งทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความไม่เป็นธรรมและความเดือดร้อน จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และมติของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

๒. เพิกถอนความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องในข้อหาที่หนึ่งซึ่งขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และมติของคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาไว้พิจารณาเนื่องจากผู้ฟ้องคดีนำข้อหานี้มาฟ้องศาลปกครองเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๔ อันเป็นการฟ้องเมื่อพ้นระยะเวลาฟ้องคดีสำหรับข้อกล่าวหาดังกล่าวแล้ว จึงไม่เข้าเงื่อนไขการฟ้องคดีปกครอง โดยรับคำฟ้องเฉพาะข้อหาที่ ๒ ซึ่งฟ้องขอให้เพิกถอนความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า ขณะเกิดเหตุในคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระดับ ๒ ฝ่ายรักษาความปลอดภัย กองสถานที่ ซึ่งฝ่ายรักษาความปลอดภัย กองสถานที่ เป็นส่วนราชการในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานด้านการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในบริเวณสถานที่ของสภาผู้แทนราษฎรและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายตามข้อ ๕ ของประกาศคณะกรรมการ

ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา เรื่อง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการในสังกัด สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๘ นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดียังต้องมีหน้าที่ และคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ก.ร.) ได้กำหนดไว้เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๓๘ โดยมีแนวทางการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในหนังสือกองสถานที่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๘ เรื่อง ประกาศการวางแผนการปฏิบัติงานฝ่ายรักษาความปลอดภัย กองสถานที่

เหตุเพลิงไหม้อาคารรัฐสภา ๓ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคดีนี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๒ เวลาประมาณ ๑ นาฬิกา มีผลทำให้ห้องโถงชั้นล่างบริเวณด้านหน้าของอาคารดังกล่าวรวมทั้งสิ่งของเครื่องใช้ที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวได้รับความเสียหายอย่างมาก ตามรายงานการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุระบุสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ในครั้งนี้ว่าเกิดจากการที่มีวัสดุติดไฟตกไปถูกกับเศษกระดาษที่อยู่ด้านหลังเคาน์เตอร์ในอาคารดังกล่าว ทำให้เกิดการคุและลามไหม้ได้รับความเสียหาย ซึ่งภายหลังจากเกิดเหตุ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งที่ ๗๐๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดขึ้นมากณะหนึ่งเพื่อดำเนินการ โดยคณะกรรมการดังกล่าว เห็นว่าผู้ที่ต้องรับผิดชอบในทางละเมิดกรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้ดังกล่าวมี ๒ คน คือ นายธนิต จันทรอินทร์ และผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ในส่วนของผู้ฟ้องคดีนั้นเนื่องมาจากผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่เข้าเวรรักษาการณ์ประจำอาคารรัฐสภา ๓ ระหว่างเวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกาของวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ ถึงเวลา ๐๐.๓๐ นาฬิกาของวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๒ ซึ่งในช่วงเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีในการเข้าเวรช่วงแรกนั้นปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ละเว้นการกระทำตามข้อ ๒ ของคำสั่งสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ที่ ๖๓๕/๒๕๒๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๕ เรื่อง การผ่านเข้าออกในบริเวณของรัฐสภาและสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาที่กำหนดว่า ข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาที่ไม่ได้อยู่เวรหรืออยู่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ห้ามพักอาศัยอยู่ในอาคารต่าง ๆ ของรัฐสภาและสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาในระหว่างเวลาตั้งแต่ ๑๘ นาฬิกา ถึงเวลา ๖ นาฬิกา ของวันรุ่งขึ้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเลขาธิการรัฐสภา และข้อ ๑๑ ที่กำหนดว่า ให้กองสถานที่ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา เป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ โดยผู้ฟ้องคดีได้ปล่อยให้กลุ่มบุคคลที่ไม่ได้มีหน้าที่อยู่เวรหรืออยู่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการขึ้นไปดื่มสุรากันบนชั้น ๗

/ของอาคาร...

ของอาคารรัฐสภา โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาของตนทราบ อีกทั้งเมื่อพบเห็นว่ากลุ่มบุคคลดังกล่าวกำลังจะออกไปจากอาคารที่เกิดเหตุ ผู้ฟ้องคดีกลับหลบเลี่ยงไม่ยอมพบกับกลุ่มบุคคลดังกล่าว โดยได้หลบเดินขึ้นบันไดไปตรวจสอบความเรียบร้อยที่ชั้น ๗ แล้วจึงเดินกลับลงไปยังจุดของเวรรักษาการณ์ ซึ่งเมื่อไม่พบกลุ่มบุคคลดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดีก็ได้ใส่กุญแจประตูอาคารและเดินไปเรียกนายธนิต จันท์อินทร์ ผู้มีหน้าที่เป็นเวรรักษาการณ์คนต่อไปให้ไปเข้าเวร ซึ่งตามพฤติการณ์ดังกล่าวถือเป็นการกระทำที่ขาดความระมัดระวังตามสมควรในฐานะที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ควรจะต้องตรวจสอบบุคคลและการกระทำของบุคคลดังกล่าว ตลอดจนควรรอให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวออกจากอาคารไปเสียก่อนแล้วจึงขึ้นไปเดินตรวจอาคาร นอกจากนี้ เมื่อผู้ฟ้องคดีลงไปชั้นล่างของอาคาร หากผู้ฟ้องคดีได้ใช้ความระมัดระวังอีกเพียงเล็กน้อยโดยเดินตรวจดูที่บริเวณชั้นล่างของอาคารก็ควรจะได้กลิ่นไหม้หรือพบเหตุการณ์ผิดปกติอย่างแน่นอน เนื่องจากตามความเห็นของกองพิสูจน์หลักฐานได้ระบุถึงสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ว่าน่าจะเกิดจากการมีวัสดุติดไฟตกไปถูกกับเศษกระดาษที่มีอยู่ด้านหลังเคาน์เตอร์อันทำให้เกิดการคุและลุกลไหม้ โดยการคุและลุกลไหม้นั้นต้องใช้เวลาในการลามเป็นกองเพลิงขนาดใหญ่จนไม่สามารถดับไฟได้ทัน แต่ผู้ฟ้องคดีกลับใส่กุญแจประตูอาคารและเดินออกจากอาคารไปทันทีเพื่อเรียกเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคนต่อไปให้ไปรับเวรรักษาการณ์และการรับส่งเวรรักษาการณ์นั้นตามปกติควรจะทำ ณ จุดที่กำหนดเพื่อรับทราบสถานการณ์และความเรียบร้อยซึ่งกันและกันให้เสร็จเรียบร้อยก่อน การกระทำดังกล่าวจึงถือเป็นการละทิ้งจุดที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันควรและเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาในเรื่องการรับส่งเวรที่ต้องกระทำที่จุดกำหนดซึ่งห่างจากจุดต้นเพลิงประมาณ ๒ เมตร

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้สรุปว่าการกระทำดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำที่ขาดความระมัดระวังตามวิสัยอันเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยพึงกระทำเป็นอย่างมาก ซึ่งหากในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ฟ้องคดีได้ใช้ความระมัดระวังซึ่งบุคคลในฐานะเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยควรจะต้องใช้ความระมัดระวังให้มากกว่าวิญญูชนโดยทั่วไป กล่าวคือ ต้องไม่ทิ้งจุดที่กำหนด ตรวจดูแลบุคคลที่อยู่ในอาคาร ตลอดจนการอยู่ประจำที่จุดเกิดเหตุ ผู้ฟ้องคดีก็จะทราบถึงเหตุที่จะทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้

/อันจะทำ...

อันจะทำให้ป้องกันไม่ให้เกิดเพลิงไหม้จนเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของราชการ เป็นจำนวนมาก จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งความเสียหายที่เกิดจากเพลิงไหม้ดังกล่าวมีจำนวน ๘,๘๖๘,๖๑๐.๒๑ บาท และคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้เสนอความเห็นดังกล่าวให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อพิจารณาและมีคำสั่ง แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วได้มีคำสั่งให้คณะกรรมการฯ พิจารณาทบทวนถึงบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบทางละเมิดให้รอบคอบอีกครั้ง ซึ่งเมื่อคณะกรรมการฯ ได้ทบทวนแล้วก็ยังคงมีความเห็นยืนตามความเห็นเดิม โดยในการสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการฯ ได้สอบปากคำของผู้ฟ้องคดีและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง รวม ๕ คน ต่อมา คณะกรรมการฯ ได้ส่งรายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดไปยังกองคลังและพัสดุเพื่อดำเนินการส่งเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตรวจสอบตามข้อ ๑๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตรวจสอบเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๒ ตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ สผ ๐๐๐๓/๗๖๑๐ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๕๓๐.๗๑/๗๐๒๔ (ที่ถูกต้องที่ กค ๐๕๓๐.๗/๗๐๒๔) ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๔ แจ้งความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่าควรลดหย่อนความรับผิดชอบของนายชนิด จันท์อินทร์ และผู้ฟ้องคดีลง โดยให้บุคคลทั้งสองต้องรับผิดชอบเพียงสองในสามส่วนของจำนวนค่าเสียหาย จึงคงเหลือค่าเสียหายที่ต้องรับผิดชอบ จำนวน ๕,๙๗๖,๘๓๘.๘๐ บาท โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบร้อยละ ๓๕ ของค่าเสียหายทั้งหมด เป็นเงินจำนวน ๒,๐๙๑,๘๙๓.๕๘ บาท ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดี ชดใช้ค่าเสียหายดังกล่าวแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๑๓๘๘/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๔ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ จนบัดนี้ผู้ฟ้องคดีก็ยังไม่ได้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ประการใด ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เคยฟ้องผู้ฟ้องคดีต่อศาลนี้ตามคดีหมายเลขดำที่ ๓๒๖๗/๒๕๔๔ เพื่อเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายแล้ว แต่ศาลมีคำสั่งไม่รับฟ้องไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๐/๒๕๔๔

สำหรับการดำเนินการลงโทษผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งให้ลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๑๖๕๔/๒๕๔๒

/ลงวันที่ ๑๔...

ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๒ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๒ และผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามหนังสือของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๒ ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (อ.ก.ร.) พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี แล้วมีความเห็นว่า อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังขึ้น ควรได้รับการลดโทษจากปลดออกจากราชการเป็นลดขั้นเงินเดือนหนึ่งขั้นและให้กลับเข้ารับราชการ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ก.ร.) พิจารณาแล้วมีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี โดยมีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของการจ้างเวรยามก็เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและไม่สามารถคาดการณ์ได้ ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการอยู่เวรยามเพื่อตรวจดูแลความเรียบร้อยบริเวณรัฐสภา จึงจำเป็นต้องตรวจสอบดูแลทุกจุดอย่างถี่ถ้วน และจากคำให้การของผู้ฟ้องคดีที่พบเห็นนายชูชาติ อารีศรีสำอาง และบุคคลภายนอก คือ สิบเอก เสน่ห์ เดชแพ มีลักษณะอาการมึนเมามาก ซึ่งโดยหน้าที่แล้วเมื่อผู้ฟ้องคดีเห็นเหตุผิดปกติก็ควรจะต้องมีความตื่นตัวตรวจสอบดูแลความเรียบร้อยมากขึ้น แต่กลับปล่อยปละละเลย จนเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง จึงเห็นว่าอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น ซึ่งได้มีการแจ้งมติดังกล่าวไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๓ ตามหนังสือคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ที่ ๑๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๔๓

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างในคำให้การด้วยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นโดยละเอียดรอบคอบ การออกคำสั่งต่าง ๆ ก็ได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายทุกประการ และมีความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นอย่างดีแล้ว อีกทั้งได้เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีต่อสู้ข้อกล่าวหาและชี้แจงข้อเท็จจริงอย่างเต็มที่แล้ว ข้อกล่าวอ้างตามคำฟ้องจึงเป็นข้ออ้างที่ไม่อาจรับฟังได้

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า กรณีเพลิงไหม้ดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ๕ คน คือ ผู้ฟ้องคดี นายธนิต จันทรอินทร์ นายประกอบ ไตฤกษ์ นายสมพิศ คงเลิศ และนายอุทัย บุญปั้น และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๒ ผลการสอบสวน คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่านายธนิตและผู้ฟ้องคดีต้องเป็นผู้รับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ส่งสำเนาการสอบสวนให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตรวจสอบเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ ๒ คน ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

/จึงให้...

จึงให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดร้อยละ ๓๕ ของค่าเสียหาย และนายธนิตรับผิดร้อยละ ๖๕ ของค่าเสียหาย สำหรับนายประกอบและนายสมพิศประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ส่วนนายอุทัยมิได้ตั้งใจหรือประมาทเลินเล่อ ดังนั้น นายประกอบ นายสมพิศ และนายอุทัยจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๔

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับแจ้งตามหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ด่วนที่สุดที่ สผ ๐๐๑๒/๕๗๙๕ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๔ ว่า ได้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดฟ้องคดีแพ่งต่อผู้ฟ้องคดีและนายธนิต แต่สำนักงานอัยการสูงสุดส่งเอกสารหลักฐานคืนโดยมีความเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชอบที่จะออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคดีใช้ค่าเสียหายตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังมีปัญหาในแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการยึดอายัดทรัพย์สินออกขายทอดตลาดและสถานภาพความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามคำสั่งที่ให้ผู้ต้องรับผิดชอบคดีไปแล้ว ซึ่งกรณียังไม่เป็นที่ยุติว่าจะดำเนินการทางคดีอย่างไร

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า ตามข้อ ๒ ของคำสั่งสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ที่ ๖๓๕/๒๕๒๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๕ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยกขึ้นมานั้น เป็นการห้ามข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดที่ไม่ได้อยู่เวรหรืออยู่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการพักอาศัยอยู่ในอาคารต่าง ๆ ของรัฐสภาและสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาในระหว่างเวลาตั้งแต่ ๑๘ นาฬิกา ถึง ๖ นาฬิกา ของวันรุ่งขึ้นวันแต่จะได้รับอนุญาตจากเลขาธิการรัฐสภา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้นั้น นายธนิต จันทรอินทร์ เข้าเวรเมื่อเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา ออกเวรเวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกา และนายชูชาติ อารีย์ศรีสำอาง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ๔ ปฏิบัติหน้าที่ประจำศูนย์วิทยุ – วงจรปิด อยู่บนอาคารรัฐสภา ๓ ชั้นที่ ๗ รวมทั้งได้นำสิบเอก เสน่ห์ เดชแพ นายพนนพัฒน์ จันทรสมบูรณ์ ผู้หญิง ๑ คน และเด็กผู้ชาย ๑ คนเข้าไปดื่มสุรกายในห้องศูนย์วิทยุ ซึ่งขณะนั้นผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับเวร ผู้ฟ้องคดีมารับเวรเวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกาต่อจากนายธนิต ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ปล่อยให้บุคคลที่ไม่มีหน้าที่อยู่เวรหรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการขึ้นไปดื่มสุรากันบนชั้นที่ ๗ ของอาคารรัฐสภา ๓ บุคคลที่เข้าไปอยู่ในห้องศูนย์วิทยุนั้นได้เข้าไปในช่วงเวลาก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะรับเวร ซึ่งเวรห้องศูนย์วิทยุมีนายชูชาติรับผิดชอบและ

/เจ้าหน้าที่...

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่คือ นายธนิต ผู้ฟ้องคดีจึงเห็นว่าตนไม่ได้ปฏิบัติผิดข้อ ๒ ของคำสั่งสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาดังกล่าวข้างต้นแต่ประการใด และเนื่องจากบุคคลที่จะเข้าไปในรัฐสภาตามข้อ ๕ ของคำสั่งดังกล่าวต้องผ่านเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยซึ่งในขณะนั้น คือนายชูชาติ กรณีจึงไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ดังนั้น จึงไม่อาจสรุปได้ว่าผู้ฟ้องคดีละเว้นการกระทำตามข้อ ๑๑ ของคำสั่งดังกล่าว อีกทั้งปรากฏว่านายชูชาติยอมรับตามคำรับสารภาพและรายงานการลงโทษว่าได้ชักจูงเพื่อนขึ้นไปดื่มเลี้ยงกันเอง นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีได้จัดทำบันทึกรายงานเสนอไปยังผู้บังคับบัญชาชั้นต้นแล้ว แต่ขณะนั้นหัวหน้าเวร คือ นายประกอบ โตฤกษ์ ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่โดยผู้ฟ้องคดีทราบว่าจะออกไปข้างนอกกับเพื่อน คงอยู่แต่ นายประยูร บัวคงสระ นายสมพิศ คงเลิศ และนายณรงค์ จันทร์มาส ที่ได้รับทราบเรื่องดังกล่าวแล้ว เมื่อนายชูชาติ เด็กผู้ชาย และสิบเอก เสน่ห์จะออกจากอาคารรัฐสภาไป ผู้ฟ้องคดีได้ไปตรวจที่ศูนย์วิทยุที่ชั้น ๗ แล้วไม่มีเหตุผิดปกติก็ได้รับกลับลงมาชั้นล่างและตรวจความเรียบร้อยซึ่งปรากฏว่าไม่มีเหตุการณ์แวดล้อมใด ๆ ที่ทำให้เกิดความสงสัยอันจะบ่งชี้ให้รู้ว่าเกิดเพลิงไหม้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าศูนย์วิทยุมีมูลค่ามหาศาลซึ่งหากผู้ฟ้องคดีไม่รีบไปตรวจสอบความเรียบร้อยแล้วเกิดเพลิงไหม้หรือความเสียหายอย่างอื่นจะทำให้ราชการต้องเสียหายอย่างร้ายแรง ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีขึ้นไปตรวจสอบศูนย์วิทยุที่ชั้น ๗ จึงเป็นการใช้ความระมัดระวังเยี่ยงวิญญูชนพึงกระทำตามวิสัยและพฤติการณ์โดยชอบด้วยหน้าที่แล้ว ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์จนเต็มความรู้ความสามารถและสติปัญญาในขณะนั้นอย่างรอบคอบแล้วทุกประการ จึงถือไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงและทำให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง การที่คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (อ.ก.ร.) มีมติด้วยคะแนนเสียง ๔ ต่อ ๓ โดยเห็นว่าอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีควรได้รับการลดโทษจากปลดออกจากราชการเป็นลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น และให้กลับเข้ารับราชการนั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับการพิจารณาโดยบริสุทธิ์ยุติธรรมอย่างแท้จริงเพราะผู้ฟ้องคดีไม่ได้เป็นผู้ก่อหรือละทิ้งหน้าที่ หรือกระทำการด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงแต่ประการใด

ผู้ฟ้องคดียังกล่าวอ้างในคำคัดค้านคำให้การต่อไปด้วยว่าในการรับส่งเวรเมื่อผู้ฟ้องคดีไปปลุกนายธนิตมารับเวรต่อจากผู้ฟ้องคดีในเวลา ๐๐.๓๐ นาฬิกา ของวันที่ ๑๗

มีนาคม ๒๕๕๒ แล้ว เวลาผ่านไปประมาณ ๔๕ นาที หรือในเวลาประมาณ ๑.๑๕ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดีได้ยินเสียงนายวินัย สำราญมาก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระดับ ๔ ตะโกนบอก ผู้ฟ้องคดีว่าไฟไหม้ ซึ่งขณะนั้นผู้ฟ้องคดีหลับอยู่ และเหตุเพลิงไหม้ซึ่งเกิดขึ้นนั้น ข้อสันนิษฐานเป็นเพียงการคาดหมายว่าน่าจะเกิดขึ้นในช่วงใดโดยไม่มีพยานหลักฐาน ยืนยันว่าผู้ใดเป็นผู้ก่อให้เกิดเหตุ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีออกเวรมาแล้วถึง ๔๕ นาที ถ้าเหตุเกิดขึ้นจริงอาคารรัฐสภา ๓ คงจะไหม้ทั้งหลังโดยไม่สามารถดับไฟได้ แต่เหตุที่เกิดขึ้นภายหลังผู้ฟ้องคดีออกเวรไปแล้วซึ่งเป็นเวลานานเกินกว่าไฟจะคุและลุกลามไหม้ เพราะเชื้อเพลิงกระดาษขอมเป็นเชื้อเพลิงที่ไหม้ไฟได้อย่างรวดเร็ว ไม่ใช่อย่างขอมไม้ที่จะค่อย ๆ คุและเกิดเป็นเพลิงขึ้น

สำหรับความเสียหายของอาคารรัฐสภา ๓ ที่เกิดเพลิงไหม้นั้น ผู้ฟ้องคดี เห็นว่าความเสียหายของวัสดุและครุภัณฑ์ที่ถูกไฟไหม้ประเมินความเสียหายได้จำนวนเท่าใด และส่วนที่ซ่อมแซมให้คืนสภาพเดิมจะต้องเสียค่าจ้างเท่าใด จึงถือได้ว่าเป็นความเสียหาย ตามความเป็นจริง ส่วนการเปลี่ยนแปลงลิฟท์โดยสาร ฟันหินอ่อน เคาน์เตอร์ ระบบไฟฟ้า และการปรับปรุงพื้นที่ใช้สอยไม่ใช่ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเพลิงไหม้ แต่เกิดจากความ ต้องการและความจำเป็นในการใช้สอยอาคาร การเรียกร้องค่าเสียหายจะต้องเรียกร้องจาก ความเสียหายที่แท้จริงและจากผู้กระทำละเมิดโดยตรงในเหตุนี้ มิใช่เป็นการแสวงหา ประโยชน์เกินความเป็นจริง

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเพราะ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามสำคัญผิดในสาระสำคัญโดยแปลความให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้กระทำละเมิด โดยประมาณเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทั้ง ๆ ที่เหตุเพลิงไหม้เกิดขึ้นภายหลังจากผู้ฟ้องคดีพ้น ภาระหน้าที่เวรยามรักษาความปลอดภัยไปแล้วถึง ๔๕ นาที จึงไม่มีเหตุจะพิจารณาว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม ด้วยเหตุดังกล่าวผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ ผู้ที่ต้องรับผิดชอบและต้องไม่ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงโดยปลดออกจากราชการและ ไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การเพิ่มเติมว่า ผู้ฟ้องคดีได้ปล่อยให้กลุ่มบุคคลที่ไม่ได้ มีหน้าที่อยู่เวรหรือปฏิบัติงานนอกเวลาราชการขึ้นไปตีมสุรากันบนชั้น ๗ ของอาคารรัฐสภา โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาของตนทราบ อีกทั้งเมื่อพบเห็นวากลุ่มบุคคล

/ดังกล่าว...

ดังกล่าวกำลังจะออกไปจากอาคารที่เกิดเหตุ ผู้ฟ้องคดีกลับหลบเลี่ยงไม่ยอมพบกับกลุ่มบุคคลดังกล่าว โดยได้หลบเดินขึ้นบันไดไปตรวจสอบความเรียบร้อยที่ชั้น ๗ แล้วจึงเดินกลับลงไปยังจุดของเวรรักษาการณ์ ซึ่งเมื่อไม่พบกลุ่มบุคคลดังกล่าวแล้วผู้ฟ้องคดีได้ใส่กุญแจประตูอาคารและเดินไปเรียกนายธนิต จันทรอินทร์ ผู้มีหน้าที่เป็นเวรรักษาการณ์คนต่อไปให้เข้าเวรต่อไป ซึ่งตามพฤติการณ์ดังกล่าวถือเป็นการกระทำที่ขาดความระมัดระวังตามสมควรในฐานะที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของที่รักษาความปลอดภัยที่ควรจะต้องตรวจสอบบุคคลและการกระทำของบุคคลกลุ่มดังกล่าว หน้าที่ของเวรรักษาการณ์ คือ รักษาความปลอดภัยอาคารทั้งหมด เมื่อผู้ฟ้องคดีพบบุคคลภายนอกเข้ามาในอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตจะต้องเข้าไปตรวจสอบและตักเตือนให้บุคคลดังกล่าวทราบเพื่อให้ออกไปจากบริเวณอาคาร ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าต้องไปตรวจสอบศูนย์วิทยุซึ่งมีมูลค่ามหาศาลอย่างเดียวยังไม่ได้ จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ใช้ความระมัดระวังเยี่ยงวิญญูชนพึงกระทำตามวิสัยและพฤติการณ์โดยชอบด้วยหน้าที่

สำหรับการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดความเสียหายทั้งหมดเป็นเงินจำนวน ๘,๙๖๕,๒๕๘.๒๑ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่าไม่ควรต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเต็มตามจำนวน โดยควรลดหย่อนให้รับผิดชอบในสามส่วนของจำนวนค่าเสียหายทั้งหมดเป็นเงินที่ต้องชดเชยเงินจำนวน ๕,๙๗๖,๘๓๘.๘๐ บาท โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบร้อยละ ๓๕ ของค่าเสียหายซึ่งเป็นเงินจำนวน ๒,๐๙๑,๘๙๓.๕๘ บาท นายธนิต จันทรอินทร์ รับผิดชอบร้อยละ ๖๕ ของค่าเสียหายซึ่งเป็นเงินจำนวน ๓,๘๘๔,๙๔๕.๒๒ บาท

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า เหตุเพลิงไหม้บริเวณชั้นล่างหน้าลิฟท์อาคารรัฐสภา ๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๒ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ลิฟท์ของอาคารรัฐสภา ๓ เป็นผลทำให้ระบบและอุปกรณ์ชิ้นส่วนต่าง ๆ ของลิฟท์ได้รับความเสียหายจากเพลิงไหม้ทั้ง ๒ เครื่อง ไม่สามารถใช้งานได้ จึงต้องดำเนินการเปลี่ยนลิฟท์ใหม่ โดยบริษัท ไทยลิฟท์อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ดูแลระบบลิฟท์ได้ส่งวิศวกรของบริษัทฯ เข้ามาทำการสำรวจความเสียหายของระบบลิฟท์ พร้อมจัดทำรายงานผลความเสียหายของลิฟท์จากอุบัติเหตุเพลิงไหม้ ซึ่งบริษัท ไทยลิฟท์อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน) เห็นว่าลิฟท์ทั้ง ๒ เครื่อง ได้รับความเสียหายค่อนข้างมากและจำเป็นต้องใช้งบประมาณค่าใช้จ่าย

ในการ...

ในการซ่อมแซมเป็นจำนวนเงินประมาณ ๑,๐๒๓,๖๖๐ บาท แต่ประสิทธิภาพโดยรวมภายหลังทำการซ่อมแซมอาจจะไม่ดีดังเดิม เนื่องจากภายในปล่องลิฟท์ได้รับผลกระทบจากความร้อน เหม่า และควันไฟจากเหตุเพลิงไหม้ ซึ่งอาจทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานโดยรวมของระบบและอุปกรณ์ลิฟท์ลดลง และอาจทำให้เกิดการชำรุดเสียหายได้ในภายหลัง ประกอบกับลิฟท์ทั้ง ๒ เครื่องมีระยะเวลาการใช้งานมานานพอสมควร ระบบควบคุมโดยส่วนใหญ่ยังคงใช้รีเลย์ควบคุม ทำให้ขาดความแม่นยำ จึงเสนอให้ทำการปรับปรุงลิฟท์ใหม่ แทนการซ่อมในราคา ๒,๗๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งวิธีดังกล่าวสามารถทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่าการซื้อและติดตั้งลิฟท์ใหม่ประมาณร้อยละ ๔๐

สำหรับมาตรการป้องกันและแก้ไขอัคคีภัยสำหรับอาคารรัฐสภา ๓ นั้น ได้จัดเตรียมอุปกรณ์ในการดับเพลิงเบื้องต้น มีการจัดเตรียมถังดับเพลิงชนิดตั้งประจำที่ขนาด ๑๕ ปอนด์ จำนวน ๒ ถัง ต่อ ๑ ชั้น พร้อมท่อฉีดน้ำดับเพลิงจำนวน ๑ หัวฉีด ต่อ ๑ ชั้น อุปกรณ์ในการดับเพลิงเบื้องต้นได้ติดตั้งไว้บริเวณหน้าบันไดทางขึ้นลงระหว่างชั้นทุก ๆ ชั้น และได้มีการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในเรื่องการบรรเทาสาธารณภัย ทุกนาย โดยมีเจ้าหน้าที่จากกองบังคับการตำรวจดับเพลิงเป็นผู้อบรมและสาธิตวิธีการปฏิบัติและการใช้อุปกรณ์ในการดับเพลิงเบื้องต้น และในการรักษาการณ์อาคารรัฐสภา ๓ ฝ่ายรักษาความปลอดภัยได้จัดเวรรักษาการณ์ควบคุมดูแลบริเวณทางเข้าอาคารรัฐสภา ๓ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยแบ่งความรับผิดชอบเป็น ๒ ช่วง ช่วงแรกผลัดกลางวันเริ่มเวลา ๘.๓๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา โดยจัดเวร ๒ ผลัด ผลัดละ ๔ ชั่วโมง ใช้เจ้าหน้าที่ ๑ นาย (หนึ่งเวร) ต่อ ๑ ผลัด และผลัดกลางคืนเริ่มเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๘.๓๐ นาฬิกา ของวันรุ่งขึ้น โดยจะเข้าเวรผลัดละ ๒ ชั่วโมง ต่อเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ๑ นาย (ได้พัก ๔ ชั่วโมง) เสร็จทั้งหมดเริ่มเข้ารับหน้าที่ตั้งแต่เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา ของวันปกติ (วันหยุดราชการ เริ่มเข้าเวรเวลา ๘.๓๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๘.๓๐ นาฬิกา ของวันรุ่งขึ้น) เสร็จผลัดที่ ๑ อยู่ประจำทางเข้าอาคาร ๓ เสร็จผลัดที่ ๒ ตรวจอาคารและปิดไฟฟ้าที่ไม่จำเป็นตั้งแต่ชั้นที่ ๒ ถึงชั้นที่ ๗ จนถึงเวลา ๑๗ นาฬิกา แล้วลงมาพักเพื่อรอเข้าเวรต่อเวลา ๑๘.๓๐ นาฬิกา เสร็จผลัดที่ ๓ ไปช่วยอำนวยความสะดวกด้านการจราจรที่ประตูทางออกจนถึงเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา จึงปิดประตูทางออกแล้วให้ไปพักเพื่อรอเข้าเวรเวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกา เสร็จทั้งหมดจะหมุนเวียนตามผลัดและตามเวลาที่กำหนด โดยมีหัวหน้าเวรและผู้ช่วยหัวหน้าเวรเป็น

ผู้ตรวจสอบตามผลัดและตามเวลาที่เข้าเวรรักษาการณ์และมีผู้ควบคุมเป็นผู้ดูแลตรวจสอบอีก ๑ นาย จนถึงเวลา ๒๑ นาฬิกา เวรรักษาการณ์มีหน้าที่ควบคุมดูแลและตรวจสอบข้าราชการ ลูกจ้าง และบุคคลภายนอกที่เข้ามาภายในอาคารในวันปกติและวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการ และตรวจสอบความเรียบร้อยภายในอาคารและภายนอก

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ปฏิบัติงานรักษาการณ์ในบริเวณจุดหรือพื้นที่ปกติและควบคุมการเข้าออกของบุคคลตามคำสั่งสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ที่ ๖๓๕/๒๕๒๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๕ เรื่อง การผ่านเข้าออกในบริเวณของรัฐสภาและสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และตามที่คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ก.ร.) ที่ได้กำหนดแนวปฏิบัติไว้เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๓๘ การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ส่งมอบเวร ณ สถานที่อาคารรัฐสภา ๓ ซึ่งผู้ฟ้องคดีและนายธนิต จันทรอินทร์ มีหน้าที่ดูแลรักษาการณ์ หากผู้ฟ้องคดีรักษาการณ์อยู่ที่ชั้นล่างของอาคารรัฐสภา ๓ ตรงจุดที่กำหนดแล้ว ผู้ฟ้องคดีจะเผอเรอวังมึให้เกิดเหตุเพลิงไหม้หรือป้องกันไม่ให้เกิดเพลิงไหม้ลุกลามได้ในระหว่างช่วงเวลาที่ผู้ฟ้องคดีเข้าเวรอยู่และนายธนิตมารับเวรที่อาคารรัฐสภา ๓ ได้ตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการไม่เปิดโอกาสให้เกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้นได้ การกระทำดังกล่าวจึงเป็นการกระทำที่ปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยของผู้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและผู้ฟ้องคดีอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ และถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายแก่ทรัพย์สินจากการเกิดเพลิงไหม้ แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะมีการป้องกันและแก้ไขอัคคีภัยสำหรับอาคารรัฐสภา ๓ โดยได้จัดเตรียมอุปกรณ์ในการดับเพลิงเบื้องต้นและได้มีการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในเรื่องการบรรเทาสาธารณภัยแล้ว แต่อุปกรณ์ดังกล่าวมีอายุการใช้งาน ๒๕ ปี และขณะเกิดเหตุระบบนี้เกิดการชำรุดเสียหายไม่สามารถใช้ได้แล้ว จึงเป็นกรณีที่การละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมด้วย แต่อย่างไรก็ตาม การที่จะหักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวต้องหักส่วนจากจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริง ค่าเสียหายจากเหตุเพลิงไหม้ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนดเป็นเงินจำนวน ๘,๙๖๕,๒๕๘.๒๑ บาท จึงไม่ใช่จำนวนค่าเสียหายที่ถูกต้อง เนื่องจากรวมค่าลิฟท์ไว้ด้วย จำนวนค่าเสียหายที่ถูกต้องเป็นเงิน

๕,๗๓๘,๘๑๘.๒๑ บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายร้อยละ ๓๕ ของสองในสามส่วน ของจำนวนเงินค่าเสียหายดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑,๓๓๘,๐๘๐.๘๑ บาท ฉะนั้น ความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๑๓๘๘/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๔ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย จำนวน ๒,๐๘๑,๘๘๓.๕๘ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๑๓๘๘/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดี รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเฉพาะในส่วนของจำนวนเงินค่าเสียหายที่เกินกว่าจำนวนที่ผู้ฟ้องคดี ต้องรับผิดชอบ โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑,๓๓๘,๐๘๐.๘๑ บาท

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายจากเพลิงไหม้ เพราะการกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดี โดยความเสียหายดังกล่าวจะต้องมีการเยียวยาخذใช้ ค่าสินไหมทดแทนเพื่อให้ผู้เสียหายกลับสู่ฐานะเดิมเหมือนยังไม่มีการกระทำละเมิดและ ในการใช้ราคาทรัพย์สินนั้นจะต้องรวมค่าเสียหายต่าง ๆ ที่ได้ก่อขึ้นตามมาตรา ๔๓๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนดค่าเสียหาย สำหรับลิฟท์ที่ถูกเพลิงไหม้ในคำพิพากษาว่า การที่ซ่อมแซมลิฟท์ที่ถูกเพลิงไหม้มีค่าใช้จ่าย เพียง ๑,๐๒๓,๖๖๐ บาท ไม่สามารถทำให้สภาพลิฟท์คืนสภาพเดิมก่อนถูกเพลิงไหม้ได้ แม้บริษัท ไทยลิฟท์อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน) จะเสนอแนวทางปรับปรุงลิฟท์ใหม่แทนการซ่อม ก็เป็นเพียงการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของลิฟท์เก่า และตกแต่งให้ดีขึ้น แต่ไม่ทำให้ความมั่นคงปลอดภัยของลิฟท์คืนสภาพเดิมได้ แต่จะสร้างภาระให้ต้องเสียค่าใช้จ่าย ในการบำรุงรักษาซ่อมแซมในอนาคตและเสี่ยงกับความไม่ได้รับความสะดวกปลอดภัยจากการ ใช้ลิฟท์ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการเปลี่ยนลิฟท์ตัวใหม่แทนโดยมีค่าใช้จ่ายใน การติดตั้งลิฟท์โดยสารใหม่ยี่ห้อมิตซูบิชิราคา ๔,๒๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อทดแทนลิฟท์เดิม ที่ถูกเพลิงไหม้ เพราะลิฟท์ที่ถูกเพลิงไหม้เป็นผลโดยตรงจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงของผู้ฟ้องคดีอันจำต้องติดตั้งลิฟท์ตัวใหม่แทน ซึ่งไม่อาจหาลิฟท์ชนิด ประเภท สภาพเก่าเช่นเดียวกับลิฟท์ตัวเดิมมาทดแทนได้ ดังนั้น ความเสียหายของลิฟท์ที่ถูกเพลิงไหม้ คือจำนวนเงินที่เสียไปจากการติดตั้งลิฟท์ตัวใหม่อันเป็นฐานคำนวณค่าเสียหายอันมีมูล อ้างตามกฎหมายได้ เมื่อรวมค่าสินไหมทดแทนความเสียหายแล้ว รวมเป็นเงินจำนวน

๘,๘๖๘,๖๑๐.๒๑ บาท การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีและนายธนิต จันท์อินทร์ รับผิดชอบในสามส่วนของค่าเสียหายดังกล่าว โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบร้อยละ ๓๕ ของค่าเสียหาย รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๒,๐๙๑,๘๙๓.๕๘ บาท ตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นเป็นพิพากษายกฟ้อง

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุกุทธว่า การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ชนะคดี ไม่เต็มตามฟ้องน่าจะคลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเพราะค่าเสียหายที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้เป็นความเสียหายที่เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี ซึ่งกำหนดให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบในสามส่วนของจำนวนค่าเสียหายและลดหย่อนให้รับผิดชอบร้อยละ ๓๕ ของจำนวนค่าเสียหายที่กำหนดให้รับผิดชอบ การพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชอบด้วยข้อกฎหมายและเหมาะสมแล้ว ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษาแก้คำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน ๒,๐๙๑,๘๙๓.๕๘ บาท

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธว่า ตามที่ศาลปกครองชั้นต้นพิเคราะห์ว่า การเกิดเพลิงไหม้นั้น มีความบกพร่องของระบบส่วนรวมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขอัคคีภัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาลดหย่อนค่าเสียหายให้ผู้ฟ้องคดีและนายธนิต จันท์อินทร์ รับผิดชอบในสามส่วนของค่าเสียหาย โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบร้อยละ ๓๕ โดยมีรายงานของบริษัท ไทยลิฟท์อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งแจ้งเกี่ยวกับค่าซ่อมแซมลิฟท์ที่เสียหายว่าต้องใช้งบประมาณปรับปรุงซ่อมแซมเพียง ๒,๗๕๐,๐๐๐ บาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำการติดตั้งลิฟท์โดยสารใหม่ในราคา ๔,๒๕๐,๐๐๐ บาท โดยคิดเป็นค่าเสียหายของลิฟท์ที่ถูกเพลิงไหม้มารวมเป็นฐานคำนวณค่าเสียหาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าค่าเสียหายดังกล่าวไม่ใช่ค่าเสียหายที่แท้จริง เมื่อนำมาคำนวณเป็นค่าเสียหายจึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีเพราะค่าสินไหมทดแทนจากมูลละเมิดนั้นศาลจะวินิจฉัยให้ตามสมควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด ตามมาตรา ๔๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และถ้ามีพฤติการณ์ที่ผู้เสียหาย ได้มีส่วนกระทำความผิดอันก่อให้เกิดความเสียหายด้วย ค่าสินไหมทดแทนที่ผู้เสียหาย

/จะได้รับ...

จะได้รับเพื่อเยียวยาความเสียหายนั้นก็ต้องพิจารณาจากพฤติการณ์ว่าความเสียหายนั้นเกิดขึ้นเพราะฝ่ายไหนต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๒๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระดับ ๒ ฝ่ายรักษาความปลอดภัย กองสถานที่ ในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ เวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดีได้เข้าปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยต่อจากนายธนิต จันทรอินทร์ และทราบจากสมุดบันทึกเวรว่ามีเจ้าหน้าที่อยู่ในศูนย์วิทยุ ๔ คน จึงได้ขึ้นไปตรวจสอบที่ศูนย์วิทยุ ชั้น ๗ ซึ่งพบว่าประตูห้องปิดใส่กุญแจ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ปีนซุ้รับแขกขึ้นไปแล้วมองผ่านช่องแสงเหนือประตูเห็นสิบเอก เสน่ห์ เดชแพ นายพนมพันธ์ จันทรสมบูรณ์ และนายชูชาติ อารีศรีสำอางค์ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระดับ ๔ ซึ่งพกอาวุธปืนชนิดลูกไม่ ๑ กระบอก ไว้ที่เอวหนึ่งเต็มสุราอยู่โดยทั้งสามมีอาการมึนเมา นอกจากนี้ ยังมีผู้หญิงอายุประมาณสามสิบปีและบุตรชายของนายชูชาติอยู่ในห้องศูนย์วิทยุด้วย เนื่องจากห้องศูนย์วิทยุเป็นเขตหวงห้ามผู้ฟ้องคดีจึงดูแลได้แต่ภายนอกห้องเท่านั้น ต่อมาเวลาประมาณ ๒๓ นาฬิกา นายพนมพันธ์และผู้หญิงที่อยู่ในห้องศูนย์วิทยุได้ออกจากอาคารรัฐสภา ๓ และเวลาประมาณ ๐๐.๒๐ นาฬิกา ของวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๒ สิบเอกเสน่ห์ นายชูชาติและบุตรชายของนายชูชาติได้เดินออกจากลิฟท์ชั้นล่างสุดของอาคารรัฐสภา ๓ ซึ่งขณะนั้นนายชูชาติและสิบเอก เสน่ห์มีอาวุธปืนและอยู่ในอาการมึนเมา อีกทั้งนายชูชาติก็เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของรัฐสภาคนหนึ่ง ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ได้ว่ากล่าวตักเตือนใด ๆ เพราะเกรงว่าอาจจะเกิดอันตรายแก่ตนเอง และได้ขึ้นบันไดไปตรวจสอบความเรียบร้อยที่ชั้น ๗ ก่อนที่บุคคลทั้งสามจะเดินออกจากอาคารรัฐสภา ๓ เมื่อผู้ฟ้องคดีตรวจสอบความเรียบร้อยที่ห้องศูนย์วิทยุแล้วจึงลงบันไดมาที่ชั้นล่างและออกไปยืนตรวจสอบเหตุการณ์อยู่หน้าอาคารซึ่งในขณะนั้นเป็นเวลาประมาณ ๐๐.๒๕ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดีได้กลับเข้าไปในอาคารรัฐสภา ๓ และตรวจดูความเรียบร้อยภายในอาคารชั้นล่าง

/อีกครั้งหนึ่ง...

อีกครั้งหนึ่ง จนกระทั่งเวลาประมาณ ๐๐.๒๙ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดีจึงได้ออกจากอาคารรัฐสภา ๓ แล้วใส่กุญแจประตูอาคารดังกล่าว นำสมุดบันทึกเวลาและลูกกุญแจเดินไปด้านหลังกองรักษาการณ์เพื่อปลุกนายธนิตที่นอนอยู่ที่นั่น ซึ่งมีหน้าที่เข้าเวรรักษาการณ์ที่อาคารรัฐสภา ๓ ต่อจากผู้ฟ้องคดีตั้งแต่เวลา ๐๐.๓๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๔.๓๐ นาฬิกา มารับเวร แล้วนำสมุดบันทึกเวลาไปวางไว้บนโต๊ะผู้ช่วยหัวหน้าเวรและนำลูกกุญแจแขวนในตู้เก็บกุญแจตามที่นายธนิตบอกซึ่งได้ปฏิบัติกันเช่นนี้เป็นประจำ หลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีจึงได้เปลี่ยนเครื่องแต่งกายและไปนอนหลับอยู่บริเวณด้านหลังพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อมาได้เกิดเพลิงไหม้อาคารรัฐสภา ๓ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ทราบเหตุดังกล่าวจากนายวินัย สারণุมาก เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระดับ ๔ เมื่อเวลาประมาณ ๑.๑๕ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดีจึงไปช่วยดับเพลิงจนกระทั่งรถบรรเทาสาธารณภัยมาและดับเพลิงจนสงบลง เหตุเพลิงไหม้ดังกล่าวทำให้ห้องโถงชั้นล่างบริเวณด้านหน้าของอาคารรัฐสภา ๓ รวมทั้งสิ่งของเครื่องใช้ที่อยู่ในบริเวณดังกล่าวได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งที่ ๗๐๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดขึ้น โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีความเห็นว่าผู้ฟ้องคดีและนายธนิตต้องรับผิดชอบในทางละเมิดกรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้ดังกล่าว เพราะช่วงที่ผู้ฟ้องคดีเข้าเวรรักษาการณ์ประจำอาคารรัฐสภา ๓ ระหว่างเวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกา ของวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ ถึงเวลา ๐๐.๓๐ นาฬิกา ของวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๒ นั้น ผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดตามข้อ ๒ และข้อ ๑๑ ของคำสั่งสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ที่ ๖๓๕/๒๕๒๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๕ เรื่องการผ่านเข้าออกในบริเวณของรัฐสภาและสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา โดยผู้ฟ้องคดีได้ปล่อยให้กลุ่มบุคคลที่ไม่ได้มีหน้าที่อยู่เวรหรืออยู่ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการขึ้นไปตีมสุรกันบนชั้น ๗ ของอาคารรัฐสภา ๓ และไม่ได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาของตนทราบ อีกทั้งยังหลบเลี่ยงไม่ยอมพบกับกลุ่มบุคคลดังกล่าวที่กำลังจะออกจากอาคารโดยขึ้นบันไดไปตรวจสอบความเรียบร้อยที่ชั้น ๗ ซึ่งเมื่อเดินกลับลงไปยังจุดของเวรรักษาการณ์ที่ชั้นล่างก็ไม่พบกลุ่มบุคคลดังกล่าวอยู่ในอาคารแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงได้ใส่กุญแจประตูอาคารและเดินไปเรียกนายธนิต ผู้มีหน้าที่เป็นเวรรักษาการณ์คนต่อไปให้ไปเข้าเวร ซึ่งตามพฤติการณ์ดังกล่าวถือเป็นการกระทำที่ขาดความระมัดระวังตามสมควรในฐานะที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยซึ่งควรจะต้องใช้ความระมัดระวังมากกว่าวิญญูชนทั่วไป และถือเป็นการ

ละทิ้งจุดที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร และเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ในเรื่องการรับส่งเวรที่ต้องกระทำที่จุดกำหนดซึ่งห่างจากจุดต้นเพลิงประมาณ ๒ เมตร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่าให้ผู้ฟ้องคดีและนายธนิตรับผิดเพียงสองในสามส่วน ของจำนวนค่าเสียหายทั้งหมดซึ่งเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๘,๘๖๕,๒๕๘.๒๑ บาท จึงคงเหลือ ค่าเสียหายที่ต้องรับผิดจำนวน ๕,๘๗๖,๘๓๘.๘๐ บาท โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดร้อยละ ๓๕ ของค่าเสียหายทั้งหมดเป็นเงินจำนวน ๒,๐๕๑,๓๕๘ บาท ตามหนังสือ ที่ กค ๐๕๓๐.๗/๗๐๒๔ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งที่ ๑๓๘๘/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายดังกล่าวแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดี ไม่เห็นด้วยเพราะเห็นว่าตนพันหน้าที่เวรรักษาการณ์ไปแล้วประมาณ ๔๕ นาที ก่อนเกิด เหตุเพลิงไหม้ และยังได้เข้าช่วยเหลือนดับเพลิง อีกทั้งไม่ใช่ผู้ก่อเหตุหรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงที่จะต้องรับผิดในกรณีนี้ ส่วนค่าเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงลิฟท์โดยสาร พื้นหินอ่อน เคา์เตอร์ ระบบไฟฟ้า และการปรับปรุงพื้นที่ใช้สอยนั้นไม่ใช่ค่าเสียหาย ที่เกิดขึ้นจากเหตุเพลิงไหม้ จึงขอให้เพิกถอนความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และคำสั่งของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชดใช้ค่าเสียหาย

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ค่าอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นมีเหตุผลรับฟังได้หรือไม่

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครอง ชั้นต้นที่กำหนดค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องชำระเป็นจำนวนเงิน ๑,๓๓๘,๐๘๐.๘๑ บาท โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายจากเพลิงไหม้ เพราะการกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดี โดยความเสียหายดังกล่าวจะต้องมีการเยียวยาชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนเพื่อให้ผู้เสียหายกลับสู่ฐานะเดิมเหมือนเมื่อครั้งที่ยังไม่มี การกระทำละเมิด และในการชดใช้ราคาทรัพย์สินนั้นจะต้องรวมค่าเสียหายต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้นตามมาตรา ๔๓๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนดค่าเสียหาย สำหรับลิฟท์ที่ถูกเพลิงไหม้ในคำพิพากษาว่า การที่ซ่อมแซมลิฟท์ที่ถูกเพลิงไหม้มีค่าใช้จ่ายเพียง ๑,๐๒๓,๖๖๐ บาท นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่าการซ่อมแซมดังกล่าว ไม่สามารถทำให้สภาพลิฟท์คืนสภาพเดิมก่อนถูกเพลิงไหม้ได้ แม้บริษัท ไทยลิฟท์อินดัสตรีส์

จำกัด (มหาชน) จะเสนอแนวทางปรับปรุงลิฟท์ใหม่แทนการซ่อมก็เป็นเพียงการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของลิฟท์เก่าและตกแต่งให้ดีขึ้น แต่ไม่ทำให้ความมั่นคงปลอดภัยของลิฟท์คืนสภาพเดิมได้ แต่จะสร้างภาระให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาซ่อมแซมในอนาคตและเสี่ยงกับการไม่ได้รับความสะดวกปลอดภัยจากการใช้ลิฟท์ ดังนั้นความเสียหายของลิฟท์ที่ถูกเพลิงไหม้คือจำนวนเงินที่เสียไปจากการติดตั้งลิฟท์ตัวใหม่ อันเป็นฐานคำนวณค่าเสียหายอันมีมูลอ้างตามกฎหมายได้ เมื่อรวมค่าสินไหมทดแทนความเสียหายแล้ว รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘,๘๖๘,๖๑๐.๒๑ บาท การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีและนายธนิต จันทรอินทร์ รับผิดชอบในสามส่วนของค่าเสียหายดังกล่าว โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบร้อยละ ๓๕ ของค่าเสียหาย รวมเป็นเงินจำนวน ๒,๐๙๑,๘๙๓.๕๘ บาท ตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นก่อนว่า ตามข้อเท็จจริงที่รับฟังเป็นที่ยุติ ผู้ฟ้องคดีได้กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่ และหากการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเพียงใด

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ตามรายงานการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุระบุว่าสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้มาจากการที่มีวัสดุติดไฟตกไปถูกกับเศษกระดาษที่อยู่ด้านหลังเคาน์เตอร์ในอาคารรัฐสภา ๓ ทำให้เกิดการลุกและลามไหม้ได้รับความเสียหาย โดยเวลาที่พบเหตุเพลิงไหม้นั้นห่างจากช่วงเวลาที่ผู้ฟ้องคดีออกจากเวรรักษาการณ์แล้วประมาณ ๔๕ นาที โดยในทางสอบสวนไม่มีพยานหลักฐานระบุได้ว่าเพลิงไหม้เกิดจากการกระทำของผู้ใดและเริ่มเกิดเหตุเมื่อเวลาใด แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะมีหน้าที่รักษาความปลอดภัยอาคารรัฐสภา ๓ ตั้งแต่เวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกา ของวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๒ ถึงเวลา ๐๐.๓๐ นาฬิกา ของวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๒ โดยปฏิบัติงานรักษาการณ์ในบริเวณจุดหรือพื้นที่ปกติและควบคุมการเข้าออกของบุคคลตามคำสั่งสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ที่ ๖๓๕/๒๕๒๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๕ เรื่อง การผ่านเข้าออกในบริเวณของรัฐสภาและสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และตามที่คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภา (ก.ร.) ได้กำหนดไว้เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๓๘ แต่ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติตรงกันว่าก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะเข้ารับเวร นายชูชาติ อารีศรีสำอางค์ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ระดับ ๔ ได้เข้าไปดื่มสุราในห้องศูนย์วิทยุก่อนแล้ว

/โดยที่...

โดยที่ไม่ปรากฏว่านายธนิต จันทรอินทร์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นเวรรักษาการณ์ในช่วงเวลาดังกล่าว ได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบหรือดำเนินการใด ๆ และตามรายงานของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๒ ปรากฏว่านายชูชาติ อารีศรีสำอางค์ มีพฤติการณ์เช่นนี้หลายครั้งแล้ว แต่ไม่มีการดำเนินการใด ๆ จากฝ่ายรักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการในสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพียงแต่ผู้บังคับบัญชาเรียกมาว่ากล่าว ตักเตือนเท่านั้น อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่และการรับส่งเวรของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะมีการป้องกันและแก้ไขอัคคีภัยสำหรับอาคารรัฐสภา ๓ โดยได้จัดเตรียมอุปกรณ์ในการดับเพลิงเบื้องต้นและได้มีการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในเรื่องการบรรเทาสาธารณภัยแล้ว ประกอบกับข้อเท็จจริงไม่สามารถระบุสาเหตุของเพลิงไหม้ว่าเกิดจากการกระทำของบุคคลใด แม้ขณะผู้ฟ้องคดี เข้าเวรรักษาการณ์อยู่ที่ชั้นล่างของอาคารรัฐสภา ๓ ตามจุดที่กำหนดโดยแผนผังหรืออยู่ที่จุดกำหนดเพื่อทำการรับส่งเวรให้แก่ นายธนิต จันทรอินทร์ ที่อาคารรัฐสภา ๓ ตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ตามวิสัยของผู้ปฏิบัติหน้าที่ แต่ยังไม่ถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่และมีได้เป็นเหตุปัจจัยโดยตรงที่ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายแก่ทรัพย์สินจากการเกิดเพลิงไหม้ เนื่องจากเพลิงไหม้อาจเกิดได้จากสาเหตุหลายประการและเหตุที่เกิดขึ้นก็ยังไม่มีความหลักฐานชัดเจนว่าเกิดจากการกระทำของบุคคลใด อีกทั้งเหตุเพลิงไหม้ก็ได้เกิดขึ้นระหว่างที่ผู้ฟ้องคดีไปตามนายธนิต จันทรอินทร์ เพื่อให้รับเวรต่อจากตนเองจะตำหนิได้ว่า หากผู้ฟ้องคดีรออยู่ ณ จุดปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ นายธนิต จันทรอินทร์ มารับเวรก็จะเกิดเพลิงไหม้นอกจากนั้น ตามรายงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๒ อุปกรณ์ในการดับเพลิงที่ได้ติดตั้งไว้ตั้งแต่เมื่อก่อสร้างอาคารรัฐสภา ๓ เสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งอุปกรณ์ดังกล่าวมีอายุการใช้งาน ๒๕ ปี การติดตั้งอุปกรณ์ในการดับเพลิงของอาคารจึงไม่ทันสมัย มีเพียงการติดตั้งระบบควันไว้เท่านั้น และขณะเกิดเหตุระบบนี้เกิดการชำรุดเสียหายไม่สามารถใช้งานได้แล้ว ดังนั้น จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นกรณีที่มีการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการ

/ดำเนินงาน...

ดำเนินงานส่วนรวมด้วย เมื่อได้พิจารณาการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่าผู้ฟ้องคดีได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรที่พึงปฏิบัติแล้ว การที่ผู้ฟ้องคดีเข้าไปตรวจดูความเรียบร้อยในอาคารรัฐสภา ๓ ชั้นล่างอีกครั้งภายหลังที่นายชูชาติ อารีย์ศรีสำอวงค์ ได้ออกไปแล้วปรากฏว่าเหตุการณ์ปกติไม่มีกลิ่นควันหรือเหตุชว่นสงสัยแต่ประการใด และได้ออกจากอาคารรัฐสภา ๓ เวลาประมาณ ๐๐.๒๙ นาฬิกา โดยใส่กุญแจประตูอาคารเรียบร้อยแล้วและได้นำลูกกุญแจและสมุดบันทึกเวลาที่บันทึกข้อความคล้ายกับที่นายธนิต บันทึกไว้ แม้ผู้ฟ้องคดีจะออกเวรโดยส่งมอบเวรให้นายธนิต จันท์อินทร์ โดยเดินไปด้านหลังกองรักษาการณ์เพื่อปลุกนายธนิต ซึ่งนอนพักเพื่อรอเข้าเวรอยู่ และนำสมุดบันทึกเวลาไปวางบนโต๊ะผู้ช่วยหัวหน้าเวรพร้อมนำกุญแจแขวนในตู้เก็บกุญแจตามนายธนิตบอกซึ่งปฏิบัติกันเป็นประจำ การที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ชั้นล่างของอาคารรัฐสภา ๓ หลังจากผู้ฟ้องคดีได้ออกเวรไปแล้ว ๔๕ นาที โดยไม่ทราบสาเหตุที่แน่ชัด อีกทั้งไม่มีเหตุการณ์หรือสิ่งผิดปกติที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้แล้วไม่ป้องกันแก้ไข ก็ยังฟังไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจถือได้ว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจำนวน ๒,๐๙๑,๘๙๓.๕๘ บาท แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่คัดค้านคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น โดยเห็นว่าผู้ฟ้องคดีควรรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นเงินจำนวน ๒,๐๙๑,๘๙๓.๕๘ บาท จึงไม่มีเหตุผลที่รับฟังได้ และแม้ว่าผู้ฟ้องคดีมิได้อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แต่ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงินจำนวน ๑,๓๓๙,๐๘๐.๘๑ บาท ตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นทั้งๆ ที่ตนเองไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออันเป็นการละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังที่ได้วิเคราะห์มาข้างต้นย่อมไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง เพราะบุคคลจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้อื่นตามความในมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ มีผลก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น การที่จะให้ผู้ที่ไม่ได้กระทำละเมิดต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่บุคคลอื่นโดยที่ตนเองไม่ได้มีส่วนกระทำ

ความผิด ย่อมไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักกฎหมายทั่วไปในเรื่องความรับผิดชอบละเมิด อันเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ซึ่งข้อ ๙๒ แห่งระเบียบ ของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติว่า ในการพิพาทหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดี ศาลจะยกข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับความสงบ เรียบร้อยของประชาชนขึ้นวินิจฉัยแล้วพิพาทหรือมีคำสั่งไปก็ได้ ที่ศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษาให้เพิกถอนความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๑๓๘๘/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๔ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเฉพาะ ในส่วนของจำนวนเงินค่าเสียหายที่เกินกว่าจำนวนที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบ โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑,๓๓๙,๐๘๐.๘๑ บาท ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพาทแก้คำพิพากษาของปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนคำสั่งของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ ๑๓๘๘/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๔ ในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดี รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒,๐๙๑,๘๙๓.๕๘ บาท

นายวิษณุ วรรณุญ

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายปรีชา ชวลิตธำรง

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายชาญชัย แสวงศักดิ์

ตุลาการองค์คณะ

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายวรพจน์ วิศรุตพิชญ์

ตุลาการองค์คณะ

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายนพดล เสงเจริญ

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายอนุพงศ์ สุขเกษม

วันที่อ่าน

เหตุท้ย : ผู้พิมพ์